

Til: Børne- og Socialministeriet

Dato: 24.08.2018

Høringssvar vedr. forslag til Lov om Familieretshuset og Lov om ændring af forældreansvarsloven, Lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og forskellige andre love

Børne- og Kulturchefforeningen (BKF) takker for muligheden for at afgive høringssvar. Vores høringssvar er primært rettet mod Forslag til Lov om Familieretshuset.

Generelle bemærkninger

BKF vil gerne anerkende de initiativer, der er taget til at forbedre indsats og procedurer i forbindelse revidering af forældreansvarsloven. Vi ser det meget nødvendigt, at der sker en ændring af gældende love.

Lovforslaget er i sin nuværende form imidlertid meget omfattende, detaljeret og svært at få et samlet overblik over. BKF vil derfor generelt anbefale, at der bliver arbejdet med forenklinger af lovtæksten. Det vil være svært for både myndigheder, forældre og ikke mindst børn og unge at danne sig et overblik over, hvilke muligheder loven rummer.

Derudover finder vi, at loven udelukkende omhandler procedurer og organisering, og ikke beskriver indhold, faglige metoder eller krav til kvalitet i sagsbehandlingen.

Loven lægger op til et større og mere formaliseret samarbejde mellem Familieretshuset og kommunerne, end det der hidtil har været mellem Statsforvaltning og kommunerne. Men som BKF læser lovforslaget i sin nuværende form, bliver der imidlertid ikke lagt op til et egentligt forpligtende samarbejde, men snarere blot en inddragelse af kommunale myndigheder og institutioner. BKF så gerne, at der var lagt op til et mere forpligtende og inddragende samarbejde.

Der fremgår således ikke et præcist formål med samarbejdet, og hvilken status børn, unge og forældre har i den forbindelse. BKF er derfor bekymret for, hvorvidt det vil føre til, at intentionerne om et større og bedre samarbejde mellem Familieretshuse og kommunerne vil blive indfriet. Vi kan være bekymret for, at intentionen om en bedre og mere enkel

sagshandling for de involverede familier og ikke mindst et bedre forløb og resultat for de involverede børn og unge.

§ 1 stk. 2 – varetages af anden lovgivning

I forhold til lovforslagets § 1 stk. 2 er vi forundret over, at det i lovteksten fremgår, at loven skal være med til at "beskytte barnet mod vold eller anden handling, der udsætter barnet for skade eller fare, herunder beskytte barnet mod at være vidne til vold". Det må efter vores overbevisning være serviceloven og straffeloven, der primært skal sikre barnets trivsel og beskyttelse.

§ 3 – uklare formuleringer vedr. familieretshusets uafhængighed af instruktioner

Af § 3 fremgår det, at "Familieretshuset er ved behandlingen og afgørelsen af en sag uafhængig af instruktioner". Den formulering, mener vi, er for uklar, og i BKF er vi usikre på, hvordan formuleringen skal forstås i praksis og de/den handling det medfører. Skal forstås sådan, at Familieretshuset ikke skal arbejde efter bestemte faglige metoder? Hvis det er korrekt forstået, finder BKF det meget betænkeligt. Netop når der arbejdes med børn, er det vigtigt, at medarbejderne har de fornødne kompetencer og kan instrueres i, hvordan de skal løse opgaverne ift. metoder som har bevist, at de fremmer et positivt samarbejde og involvering af børn.

§ 5, 6 eller 7 - Visitering af familier til behandling

I forhold til opdeling og visitering til § 5, 6 eller 7, er BKF betænkelig ved, at der i stedet for løsning af opgaven, vil gå for meget tid med at tage stilling til kategorisering og til at flytte opgaver fra et spor til et andet.

§ 13 – indhentning af oplysninger fra kommunerne

I § 13 fremgår det, at Familieretshuset kan indhente oplysninger fra kommunerne om påtænkte eller iværksatte foranstaltninger efter Servicelovens Kapitel 11 eller om der er overvejelser eller gennemført en § 50 undersøgelse. BKF gør opmærksom på, at disse kommunale indsatser er foretaget i en anden kontekst og med et andet formål end det, der er Familieretshusets opgaver. Derfor er BKF bekymret for, at oplysningerne skal bruges som grundlag for en visitation af familien efter lovforslagets § 4. Det mener vi ikke, at undersøgelserne alene kan give fagligt belæg for, netop fordi de er tiltænkt til brug for andre foranstaltninger ift. barnet og familien.

§ 13 stk. 2. indeholder en bestemmelse om, at kommunalbestyrelsen kan videregive oplysninger om barnet og de familiemæssige forhold. Her mener BKF, at der i for ringe grad lægges op til kommunal inddragelse og udnyttelse af det kendskab kommunale medarbejdere ofte har til de børn, unge og forældre, der kommer i kontakt med Familieretshuset.

At vi alene skal udlevere oplysninger, som netop er indhentet og behandlet med andre formål for øje, betyder derfor, at der er behov for, at kommunerne deltager som samarbejdende og vidende part, for at sikre at informationer bliver inddraget på en relevant og kvalitetsforhøjende måde.

Hvis der alene er tale om, at kommunen skal være forpligtet på at tilvejebringe oplysninger om barnets, den unge eller familiens forhold, vil det kræve, at det præciseres i hvilket omfang, og hvilke former og standarder for oplysninger, der skal fremsendes.

Endelig vil BKF også gøre opmærksom på, at der i denne forbindelse, omkring udveksling af informationer, må forventes, at der blot for at lave en kategorisering i Familieretshuset skal anvendes ikke ubetydelig administrativ tid i kommunerne. Tid som i udgangspunktet kun er til administration og ikke samarbejde om indsats og afgørelser over for et barn, ung eller forældre.

§ 16 - udpegning af kontaktperson for barnet

BKF antager, at kommunen ikke er involveret i udpegning og valg af kontaktperson i forhold til bestemmelserne om Børneenheden i § 16. I den forbindelse bør der tages højde for, at der allerede fra kommunen kan være bevilget støtte- kontaktperson efter servicelovens § 52. BKF mener derfor, at indhold og beføjelser for kontaktpersonen skal præciseres, så det fremgår, at der ikke er tale om samme opgaver som en kontaktperson, der er tilknyttet efter serviceloven.

I § 16 stk. 2 nummer 5 fremgår det, at børneenheden skal støtte børn gennem deltagelse i børnegrupper. I følge undersøgelse ”Delebørn-Hele børn – Samtalegrupper i skolerne for børn med skilte forældre”¹ er der meget, der tyder på, at det ikke er en entydig god ide at tilbyde børn deltagelse i børnegrupper. Det vil være særdeles vigtigt at vurdere, hvilke børn der skal have sådan et tilbud, for ikke at forværre deres situation. Hvis der kan findes fagligt belæg for, at der oprettes børnegrupper, må der stilles præcise krav til, hvordan grupperne tilrettelægges, og hvilket indhold der skal være.

Endvidere bør der også undersøges og tages højde for, hvorvidt barnet allerede deltager i en skilsmisse-gruppe via egen skole, så der ikke bliver overlap eller dobbelt deltagelse i grupper for barnet.

§ 20 – fritagelse for skærpet underretningspligt

§ 20 strider mod bestemmelserne i servicelovens § 153 om skærpet underretningspligt. Det

¹¹ Foretaget af Center for Familieudvikling i samarbejde med Egmont Fonden og Oxford Research.

vil være særdeles u hensigtsmæssigt for barnet og kommunernes arbejde med at sikre børns trivsel og udvikling generelt, hvis medarbejdere i Familieretshuset kan undtages for underretningspligt. Således er der ikke sammenhæng mellem forslaget om fritagelse af underretningspligt og kommunernes pligt og skærpet ansvar jf. overgrebspakkens bestemmelser. Det kan meget vel antages, at medarbejderne i deres samtaler med familien og børnene får oplysninger, som de efter servicelovens § 153 er forpligtet til at underrette om. Det samme gør sig gældende for lovforslagets § 24. Kommunalt er man generelt optaget af tidlig opsporing og tidlig indsats, hvilket BKF forventer, at Familieretshuset også har en forpligtigelse til at understøtte.

§ 25 - Kommunernes initiativret

BKF er glade for, at kommunen får mulighed for at anmode Familieretshuset om at indlede en sag efter Forældreansvarsloven i medfør af § 25.

Kapitel 10 - samtykke om udveksling af oplysninger

I lovforslagets Kapitel 10 om tværfagligt samarbejde mener BKF, at forældrene bør give samtykke til, at der kan udveksles oplysninger. Kommunernes forskellige instanser vil efterfølgende kunne få vanskeligt ved et fortsat positivt og velvilligt samarbejde med forældrene, hvis forældrene oplever, at der er udvekslet oplysninger uden deres vidne. Det bør også overvejes at inddrage forældrene i møderne, så de får mulighed for at høre, hvilke oplysninger der udveksles og have mulighed for at kommentere dem.

§ 51 – kontaktpunkt i kommunerne

Forslag om udpegning af kontaktpunkt i § 51 er ikke nærmere beskrevet. I forarbejderne til lovforslaget lægges der op til, at det skal være en fast kontaktperson i kommunen. Denne tanke kan BKF ikke bakke op om. Vi vil gerne bakke om, at der skal være en kontaktindgang til kommunen. Vi skal fra kommunalside tage ansvar for de opgaver og henvendelser som kommer fra Familiehusene, men det vil ikke være hensigtsmæssigt at gøre denne kontakt personafhængig. Skal vi sikre kvaliteten i samarbejdet, sikres det bedst gennem en fast organisatorisk indgang. Denne anbefaler vi, bliver aftalt mellem Familiehuset og kommunen, da organisering kan variere alt efter kommune.

Øget administrationstid og nye opgaver for kommunerne, det må der kompenseres for

BKF gør opmærksom på, at der med de forskellige lovinitiativer er tale om en væsentlig udvidelse af den kommunale administrations opgaver. Vi skal ikke blot lave mere af det vi i forvejen laver, men der er også, som der står i lovforslaget, tale om nye opgaver for kommunerne. Dvs. vi skal løse opgaver vi ikke tidligere har løst.

Derfor er BKF bekymret for om DUT vurderingerne vil være i overensstemmelse med praksis, da der er tale om et endnu ukendt samarbejde. BKF forventer således, at kommunerne sikres ressourcer til et reelt og forpligtende samarbejde med udgangspunkt i barnets problematikker, som følge af forældrenes uenigheder mv. for at sikre, at det er barnets tarv som varetages, og at der sker en koordineret og tryk indsat i fht. barnet, der bliver en del af en kommunal og familieretligt system. Hvis der ikke sikres de tilstrækkelige ressourcer, er der en risiko for, at det vil gå fra tiden, der anvendes til anden myndighedssagsbehandling.

Rådgivende udvalg for Familieretshuset

Endeligt ser BKF det som en god ide, at der nedsættes et rådgivende udvalg for Familieretshuset. Set i lyset af, at der lagt op til et øget og tættere samarbejde med mellem Familieretshusene og kommunerne, kan vi kun kraftigt anbefale, at det rådgivende udvalg får en eller flere kommunale repræsentanter. Det mener vi er nødvendigt for at sikre intentionerne med loven og at sikre en bedre sagsbehandling for de børn, som bliver klemte i en konfliktfyldt skilsmisse.

For vi må desværre konstatere, at som lovforslaget foreligger i sin nuværende form, bærer det præg af, at der ikke har været inddraget kommunale repræsentanter i forarbejdet og udarbejdelsen af lovforslaget. BKF medvirker gerne til udpegning af medlemmer til udvalget.

Med venlig hilsen

Ane Stallknecht
formand for BKF